

Voss herad

Kontrollutval Voss herad 10.06.2026

1.tertial 2026, retningsgjevande økonomiplan 2027-2030 og omstilling

Liv Myklebust og Martin W. Kulild

Saker til handsaming vår 2026

FPL 30.april

Rapport heilskapleg org.gjennomgang til info

- Rapport til orientering og vedtak om prosess

Formannskap 11.juni og heradsstyre 18.juni

Rapport til handsaming

- Rådmannen si vurdering av enkelttiltak og heilskapsvurdering
- Nye innsparingsrammer per kommunalavdeling

Rapport 1.tertial 2026

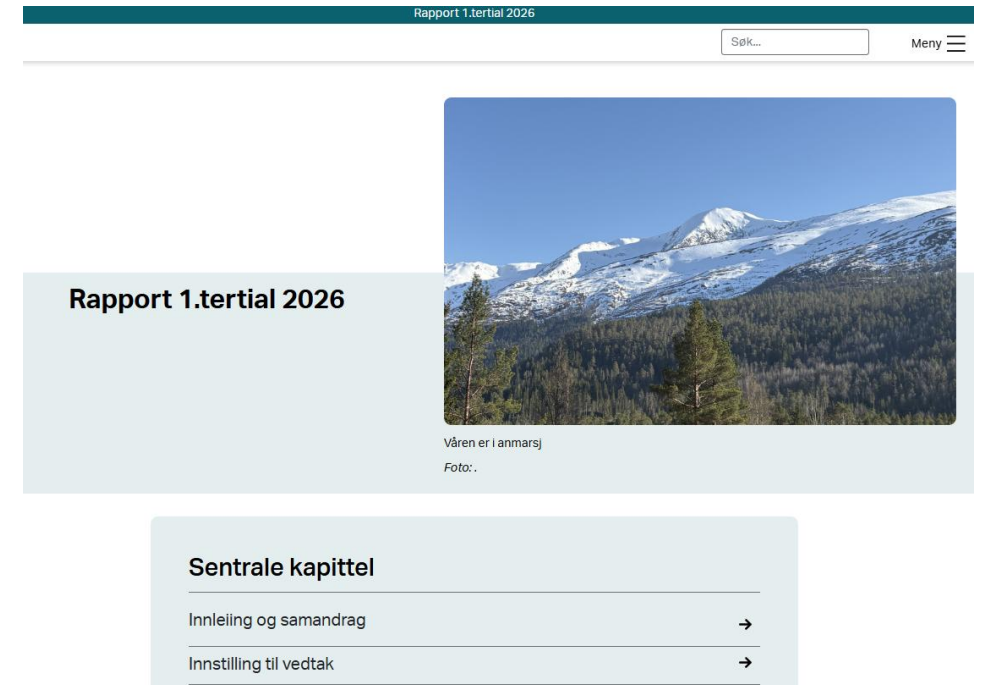
- Rapport med økonomisk status, budsjettregulering og innarbeiding av nye tiltak som har effekt i 2026

Retningsgjevande økonomiplan 27-30

- Økonomiplan med rammer per tenesteområde, innsparingskrav og økonomiplantiltak for dei 4 neste åra

Rapport 1. tertial 2026

- Økonomisk status
 - Meirforbruk i grunnskule (10 mill), barnehage (10,8 mill), helse (5 mill), omsorg (4,6 mill) og adm.lokale (7 mill)
 - Meir sentrale inntekter + kraftinntekter
- Prognose
 - -37,4 mill.kr + 29,9 mill.kr i budsjettregulering → -7,5 mill.kr i meirforbruk
- Netto driftsresultat
 - Opph.bud: 0 → Rev.bud: +0,7 mill.kr
- Budsjettjusteringar
 - Auka inntekter
 - Auka utgifter og delvis dekking av meirforbruk

Rapport 1.tertial 2026

Søk...

Meny

Rapport 1.tertial 2026

Våren er i anmarsj
Foto:.

Sentrale kapittel	
Innleiing og samandrag	→
Innstilling til vedtak	→

Rapport 1. tertial- prognose

	Prognose ifh budsjett ved årsslutt	Budsjettreg. føreslått i 1. tertial 2026	Justert prognose for avvik i høve budsjett ved årsslutt, inkl budsjettreguleringar	Kommentar
Administrasjon og leing	7 000	7 000	0	Meirforbruk er knytta til vedlikehald av Tinghus 2
Plan, næring og forvaltning	0	0	0	Prognose 2026 – i balanse
Samferdsel	0	0	0	Prognose 2026 – i balanse
Eigedom og bustad	0	0	0	Prognose 2026 – i balanse
Brann og ulukkesvern	0	0	0	Prognose 2026 – i balanse
Vatn, avlaup og renovasjon	0	0	0	Prognose 2026 – i balanse
Politisk styring	0	0	0	Prognose 2026 – i balanse
Finansielle postar/økonomi	0	0	0	Prognose 2026 – meir inntekter
Grunnskule	10 000	6 800	3 200	Meirforbruk på fastløn, mykje grunna ressursbruk til born med store hjelpebehov
Barnehage	10 800	9 500	1 300	Meirkostnad i stor grad knytta til oppgradering av Kløve barnehage og Evanger skule
Barne- og familietenestene	0	0	0	Prognose 2026 – i balanse
Helse	5 000	3 000	2 000	Meirforbruk pga innleige
Omsorg	4 600	3 600	1 000	Meirforbruk bl.a oppgradering av sjukesignal på Vetleflaten
Sosialtenester	0	0	0	Prognose 2026 – i balanse
Kultur og fritid (inkl.kyrkja)	0	0	0	Prognose 2026 – i balanse
Sum	37 400	29 900	7 500	

Rapport 1. tertial

- Særskilde områder
 - **Kjøp av varer og tenester** – 5 mill.kr høgare enn budsjett. Skuldast i stor grad klargjering av Tinghus 2.
 - **Innleige** - 1,9 mill.kr høgare enn budsjett. Meirforbruket er venta å vedvare ut året. Skuldast i hovudsak innleige av legar
 - **Tenester under oppvekst** – har størst meirforbruk etter 1. tertial. Skuldast i hovudsag auka ressursbruk til tilpassa undervisning
- Sentrale inntekter + konsesjonskraft
 - Rammetilskot – auke 12,0 mill
 - Sal konsesjonskraft – auke 12,3 mill.kr
 - Eigedomsskatt – auke 4,9 mill.kr

Rapport 1. tertial, investering

- Flytting av beløp fram i tid (utsetting)
- Ferdigstilling barnehage Granvin
- Auka løyving til Tinghus 2
- Omsorgsbustader Vetleflaten + bustad og personalbase Skulestadvegen
- Bokbuss vert levert i 2026
- Justering av budsjett etter faktisk ressursbehov

Foto: Avisa hordaland

Sak med rådmannen si innstilling til rapport heilskapleg org.gjennomgang

- Oppdraget:
 - Oppnå netto driftsresultat på min 1,75 % av driftsinntektene innan utgangen av 2027 (mandat Voss iPluss)
 - Realisera omstilling som gjer tenestene og økonomien berekraftig (mandat Voss iPluss)
 - Innstilling til rapport heilskapleg organisasjonsgjennomgang (vedtak formannskap 30.04.26)
- Løysinga/strategien
 - Kostnadsreducerande tiltak
 - Omorganisering og samlokalisering
- Prinsipp for vurdering
 - Realisme i gjennomføring – ein del tiltak er justert
 - Strukturendring framføre nedjustering av bemanning
 - Skjerma førebyggjande tenester

Heilskapleg organisasjonsgjennomgang

- To hovudleveransar
 - Liste innsparingstiltak tilsv. 40 mill.kr
 - Organisasjonsstruktur
- Rapport vart lagt fram 16.04.2026

Tabell 4: Oppsummering nye tiltak ut over økonomiplan (i 1000 kr)

	2 026	2 027	2 028	2 029
Tiltak frå rapport	-20 600	-93 400	-103 500	-103 700
Eksisterande tiltak frå økonomiplan 2026-2029	-11 400	-21 200	-30 700	-30 700
Nye tiltak frå rapport	-9 200	-72 200	-72 800	-73 000
Rådmannen si innstilling til tiltak	-2 050	-40 300	-51 800	-54 600
Eksisterande tiltak frå økonomiplan 2026-2029	-11 400	-21 200	-30 700	-30 700
Nye tiltak tilrådd av rådmann	9 350	-19 100	-21 100	-23 900

Potensial for handlingsrom

Struktur og volum på tjenestene

Eks. gjennomføre tjenesteproduksjon og oppgaver på andre og nye måter og på andre steder/lokasjoner enn i dag, redusere omfanget av tjenester og legge ned tilbud, endre barnehage-, skole- og institusjonsstruktur, privatisering av oppgaver/tjenester og lignende.

Servicenivå og tjenestekvalitet

Eks. reduksjon av vedlikehold og renhold, innstramming av tildelingspraksis, reduserte tilskudd til lag og foreninger, konkurranseutsetting, administrativ omorganisering, ledelsesreduksjon og lignende.

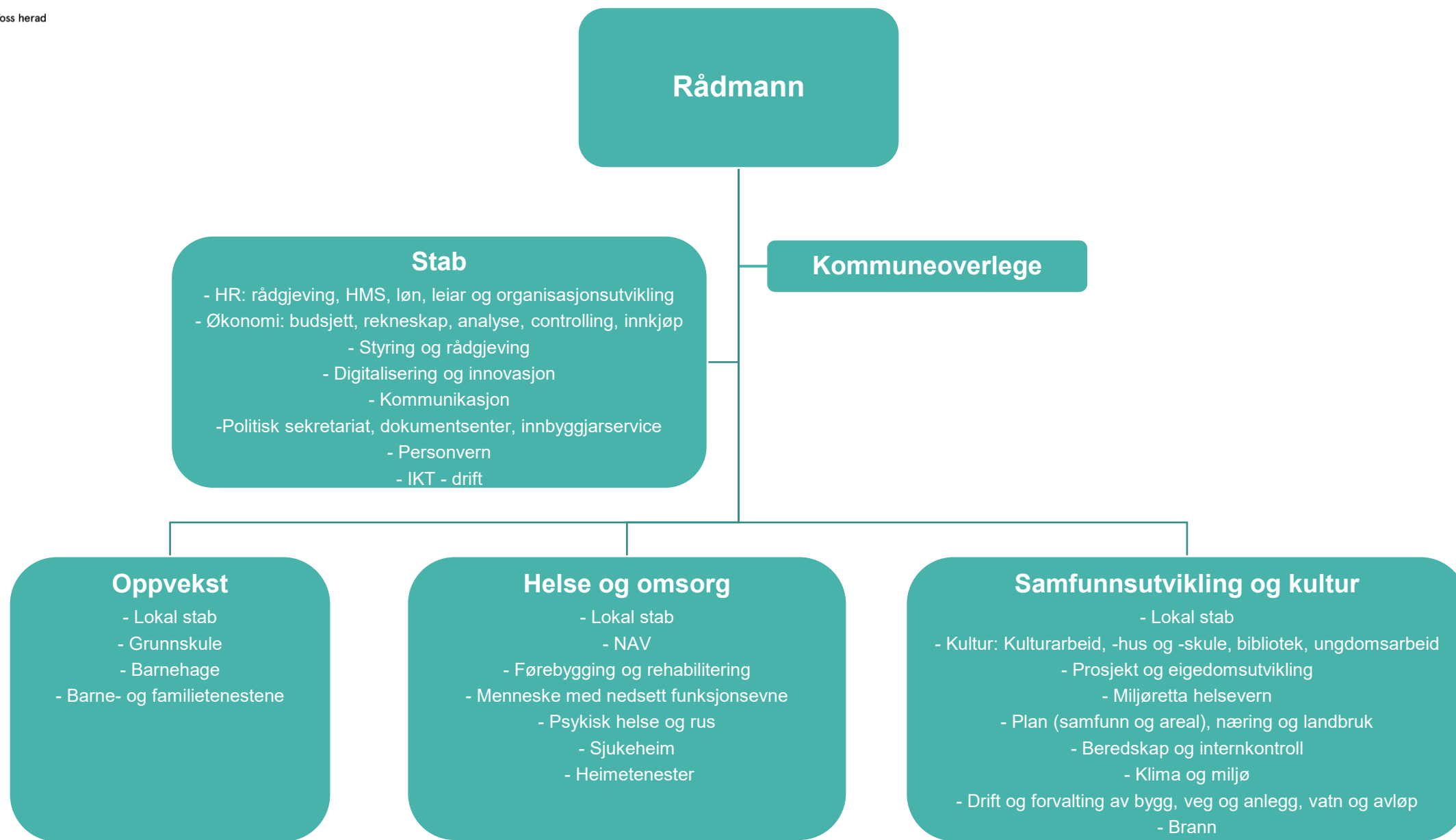
Effektivisering

Eks. ansettelseskontroll/stopp ved vakanser, reduksjon av enkelte årsverk, reforhandlinger og endringer av innkjøpsavtaler og lignende.

Tid

Overordna retning

- Ny leiarstruktur skal bidra til:
 - éin meir samla organisasjon med felles retning
 - tydelegare mandat og eigarskap
 - frå lokal optimalisering til heilskapleg prioritering og styring
 - frå eit operativt leiarfokus til ei mindre og meir strategisk toppleing
- Leiarstrukturen er eit verkemiddel for betre økonomi, kvalitet og samhandling, ikkje eit mål i seg sjølv.

Sak 25/26, arbeidsmiljøutvalet gjorde vedtak slik i Drøftingssak – Liste omstillingstiltak:

- AMU har handsama saka om arbeidsmiljømessige konsekvensar av økonomiplan 2027–2030 og tilhøyrande omstillingstiltak. AMU registrerer at tiltaka har som mål å styrkje berekraft og arbeidsmiljø innan 2027, men vurderer at ein forlenga omstillingsperioden inneber vesentleg risiko for arbeidsmiljøet, særleg knytt til:
 - Arbeidsbelastning
 - Sjukefråvær
 - psykososial belastning
 - endring i arbeidsoppgåver og arbeidssituasjon

Sak 22/26 Drøftingssak, møte I AMU 22.05.26 – ROS knytt til å ikkje gjennomføre tiltak/innsparingar

- Vedtak: ...dersom innsparingstiltak ikkje vert gjennomførte, vert risikoen flytta frå kontrollert omstilling til ukontrollert økonomisk ubalanse. Den høgaste risikoen er:
 - Akkumulert økonomisk ubalanse
 - Tap av styringsevne og politisk handlingsrom
 - Risiko for tap av tillit og kontroll
- Risikonivået vert samla vurdert som høg til kritisk dersom tiltak ikkje vert sette i verk innan budsjettåret. Unnlating av å gjennomføra vedtekne eller naudsynte innsparingstiltak medfører høg risiko for vedvarande økonomisk ubalanse, svekt tenestekvalitet og redusert politisk handlingsrom.

Retningsgjevande økonomiplan 2027-2030

Rådmannen sitt framlegg

Omstilling for framtida

Grafikk og nøkkeltal

2 049 273

Totale driftsinntekter

1,7 %

Driftsresultat i prosent av
driftsinntekter

Hovudtrekk i planen

- Plan for å oppnå berekraft i tenester og økonomi
- Utfordringar
 - Rekrutteringsvanskar
 - Vekst i tenester
 - Høg pris- og rentevekst
- Strategien kan oppsummerast med følgjande tiltak:
 - Omfattande omstilling og effektivisering av tenester
 - Oppdatering av budsjetttrammer til nye brukarbehov
 - Forsøkt å redusera investeringsplan
- Mål: økonomisk berekraft med eit netto driftsresultat i andel av inntektene på minimum 1,75 %

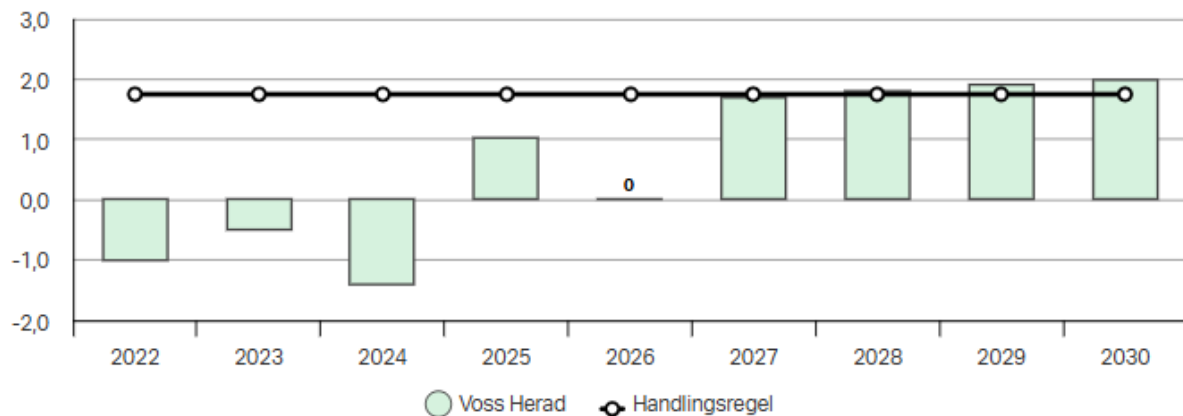

Voss herad

Finansielle måltal

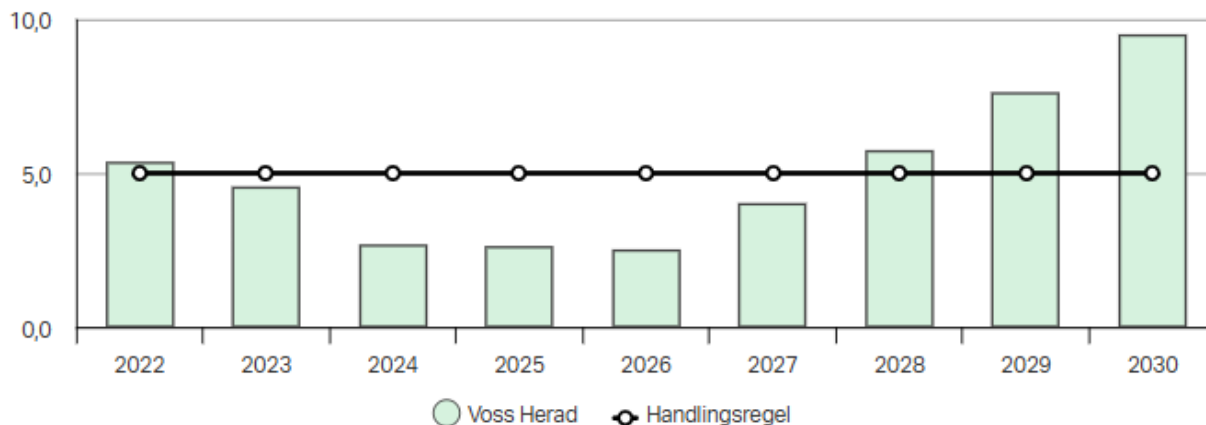
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter ≡

Grafen er i %

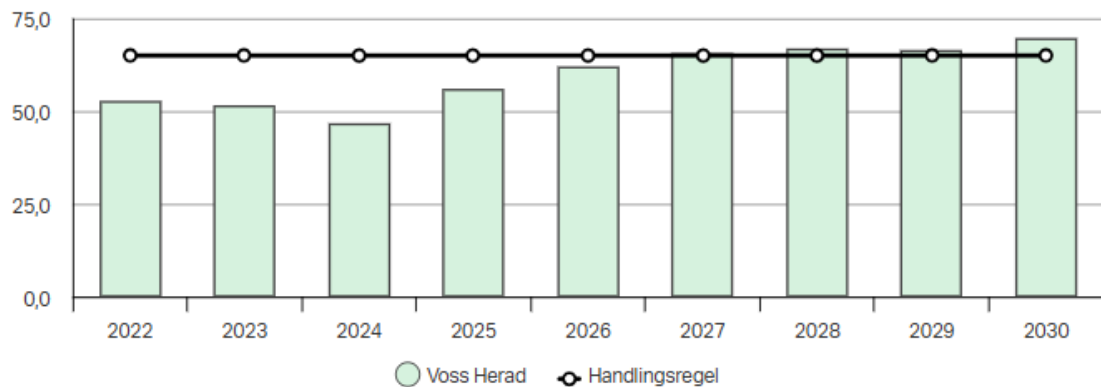
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter ≡

Grafen er i %

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter ≡

Grafen er i %

Nye behov og løyvingar

Tiltak	2027	2028	2029	2030
Høgare løns- og prisvekst	6 000	6 000	8 000	8 000
Dekke etterslep i vedlikehald på bygg og anlegg	0	0	10 000	10 000
Gjennomføring av val	1 000	0	1 000	0
Asylmottak	0	0	0	0

- Sentrale utgifter og inntekter
 - Auke i skatt og rammetilskot i samsvar med kommuneproposisjon
 - Auke i renteutgifter i samsvar med ny rentebane
- Forlenga ekstraløyving til grunnskule på 15 mill.kr
- Oppdaterte anslag på integreringsmidlar og utgifter med integrering – ingen endring integreringstilskot, men asylmottak er lagt inn med inntekter og utgifter

Omstillingstiltak, del 1

Tiltak	↑ 2027	2028	2029	2030
Avvikla Granvin og Vossestrand sjukeheim og justera pleiefaktor på gjenverende sjukeheim	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
Justera husleige på kommunale bustader	-3 000	-3 000	-4 000	-5 000
Avvikla kommunalt kjøkken i Granvin	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200
Auka tal veker sommarstengt i kommunale barnehagar til 3 veker	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Avvikla Bolstad barnehage og flytta born til Evanger oppvekstun	-2 000	-3 200	-3 200	-3 200
Justera årsverk til grunnbemanning og/eller pedagogisk leiar til nærare norm	-2 000	-2 000	-3 000	-3 000
Avvikla Hagahaugen barnehage	-1 800	-2 700	-3 500	-3 500
Avvikla Hauge barnehage	-1 600	-3 200	-3 200	-3 200
Avslutta kveld- og helgebemanning i ambulerende tenester i psykisk helse og rus	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Avvikla tilbodet på Garden	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Redusera gj.sn opningstid i alle kommunale barnehagar til 9 t per dag	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000

Omstillingstiltak, del 2

Tiltak	↑ 2027	2028	2029	2030
Avhenda kommunale bygg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Redusera årsverk til leiling og kontorpersonale i skule	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Redusera opningstid og bemanning i bibliotek	-800	-800	-800	-800
Redusera tal bustader som står ledig	-500	-1 900	-1 900	-1 900
Sei opp leigeavtale for driftsbygg i Granvin	-500	-500	-500	-500
Redusera subsidiering av sjølvkost på byggesak, seksjonering og oppmåling	-400	-400	-400	-400
Etablerer sjølvkostgrunnlag og auka kostnadsdekningen på private planar	-300	-300	-300	-300
Innlemma kommunalt føretak i Voss herad	-300	-500	-500	-500
Innsparing administrasjon - struktur, samhandling og digitalisering	0	-5 000	-5 000	-5 000

Investeringsplan

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Investeringer i varige driftsmidler	167 475	107 188	84 563	148 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-15 135	-5 078	-13 738	-26 700
Tilskudd fra andre	-11 000	-10 000	-10 000	0
Salg av varige driftsmidler	-10 000	-10 000	-10 000	0
Bruk av lån	-131 340	-82 110	-50 825	-121 300

Største prosjekt:

- Gamlekino
- Myrkdalen VA
- Ny barnehage i sentrum 2028 og 2029
- Aktivitetshus 2030
- Bygg og anlegg

- Nye budsjettbehov oppgradering barnehage (Oppheim, Bolstad/Rongen, Evanger og Kløve)

Oppheim	19 000 000
Bolstad/Rongen	15 000 000
Evanger	7 000 000
Kløve	1 500 000
Sum	42 500 000

- For å setja i stand eldre bygg i samsvar med vedtak sak om barnehage- og skulestruktur HST feb 2026
- Ikkje innarbeida i øk.plan

Endringar som påverkar tenester

- Både å gjera endring kan påverka, men også å ikkje gjera endring
- På arbeidsplassar som manglar folk kan endringar forbetra tenestekvalitet
- Ingen samlokalisering kan føra til at bygg må prioriterast framføre folk framover
- Gamle rehabiliterte lokale vs nye framtidsretta lokale
- Bygga tenester for framtida